

Varje beslutsfattare i kommunen eller välfärdsområdet påverkar direkt hurdan vardagen är för barn och unga. Deras beslut syns länge i invånarnas livsmiljö. Ändå upplever [bara 11 procent av finländarna](#) att man i det lokala och regionala beslutsfattandet beaktar konsekvenserna på lång sikt!

I en [enkät om kommun- och välfärdsområdesvalet](#) som Rädda barnen rf utfört uppger alla partier att de vill minska [fattigdomen](#) bland barnfamiljer och förbättra barnens delaktighet och säkerhet. Men känner du till de verktyg med vilka beslutsfattaren genuint kan påverka till förmån för barn, unga och familjer? På vilket sätt kan man i beslutsprocesserna säkerställa att barnens bästa tillgodoses?

Steg 1 - Behärska bedömningen av konsekvenserna för barn!

Bedömning av konsekvenserna för barn (LAVA) utreder vilka fördelar eller nackdelar beslut som gäller barn har. Verktöget är ett av beslutsfattarens viktigaste för att bedöma vad som är [barnets bästa](#). Du vet kanske att FN:s konvention om barnets rättigheter förpliktar beslutsfattarna att beakta barnets bästa – både inom lagstiftning och på andra beslutsnivåer.

Se följande! (på finska)

Miten lapsivaikutusten arviointi toteutetaan
([Unicef Finland](#))

Lapsivaikutusten arviointi kuntapäättäjälle
([Centralförbundet för Barnskydd 2021](#))

Lapsivaikutusten arviointi hyvinvointialueelle
([Centralförbundet för Barnskydd 2022](#))

Verktöglådan för barnets rättigheter ska utnyttjas!

Enligt Sitras [Framtidsbarometer](#) kommer barns och ungas välbefinnande att vara en av de viktigaste faktorerna i röstningsbesluten vid kommunal- och välfärdsområdesvalet.

Nu är det dags att göra en förändring – i kommunerna och välfärdsområdena har vi möjlighet att bygga upp en hållbar framtid för barn, unga och oss alla.

Bedömningen av konsekvenserna för barn är inte välgörenhet eller ett aktivt val mellan barnfamiljer och någon annan människogrupp. Den är en del av kommunens, välfärdsområdets eller statens normala verksamhet och hjälper att förstå på vilka olika sätt ett beslut påverkar barns, ungas och familjers liv. Det synliggör barnens egna synpunkter i ärendet och förverkligar på så sätt delaktighet.

Steg 2 - Barnbudgetering är kunskapsbaserad ledning

Barnbudgetering är en barnrättslig analys av de offentliga medel som riktas till barn och en förstärkning av genomslaget. Riksdagen förutsatte redan när [social- och hälsovårdslagarna](#) antogs att regeringen utvecklar barnbudgeteringen och bedömningen av konsekvenserna för barn så att de kan införas i välfärdsområdenas budgetar.

[Trycket på att genomföra ekonomiska anpassningar](#) utmanar tjänsterna i välfärdsområdena. Alla välfärdsområden har dock redan definierat en [servicehelhet för familjecentret](#), 19 områden har mötesplatser för familjer och 16 områden har ett elektroniskt familjecenter.

Vid finansministeriet granskades behoven att utveckla [kommunernas och välfärdsområdenas barnbudgetering](#) (2022). [Pilotprojektet för införande av barnbudgetering](#) (Den nationella barnstrategin 2025) skisserade upp regionala verksamhetsmodeller.

VÄLFÄRDSOMRÅDES- OCH KOMMUNALVALET 2025

Nu är det dags att på bred front prova och sprida information för att hitta de bästa lösningarna! Barnbudgetering ska införas i varje välfärdsområdes och kommuns årliga budget. Har ni infört den än?

Se följande!

(på finska)

Infograf om barnbudgetering[\(Centralförbundet för Barnskydd 2023\)](#)**Steg 3 - Barn och unga har rätt att delta!**

Konventionsstaterna garanterar ett barn som kan bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller barnet.

Barnets åsikter ska beaktas

enligt barnets ålder och utvecklingsnivå.

[FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 12](#)

Det är viktigt att varje barn redan från början upplever att det är betydelsefullt och hör till gemenskapen. [Delaktigheten](#) förverkligas när barnet eller den unga personen får tillräcklig information om planer och beslut som gäller personen själv, kan uttrycka sin åsikt om dem och kan påverka frågor som gäller personen själv.

Se följande!

(på finska)

Osallisuus kuuluu kaikille -video
[\(Centralförbundet för Barnskydd 2020\)](#)

Kokemustieto tehokkaan päätöksenteon mahdollistajana
webbinarium 11.6.2025

[Delta här: Iskl.fi](#)

Barn och unga är de bästa experterna på sina egna ärenden! Forsknings- och myndighetsuppgifter bör kompletteras med [erfarenhetsbaserade uppgifter](#) i beslutsfattandet. När barn, unga och familjer tas med i [utvecklingen](#) av ärenden får man tjänster som motsvarar de verkliga behoven.

"Gamla människor tänker konstigt ibland."

Ett svar av ett barn på en enkät om barnets rättigheter

[\(Centralförbundet för Barnskydd 2024\)](#)

För att vissa barns och barngruppers delaktighet ska förverkligas krävs särskild uppmärksamhet. Delaktighet är en lagstadgad rättighet som också måste säkerställas för [personer](#) i sårbar ställning och [personer som löper risk för diskriminering](#), olika språkgrupper, [små barn](#) och [barn med funktionsnedsättning](#).

Finlands Unicefs

**[verksamhetsmodell](#)
[Barnvänlig kommun](#)**

hjälp till att fatta korrekta beslut med tanke på barnens välbefinnande. Modellen omfattar 59 kommuner och når 55 % av barnen i Finland!

Förhandsröstningen inleds nu! Senast på valdagen 13.4.2025 ska vi säkerställa att det i alla kommuner och välfärdsområden väljs kandidater som ser till att barnens bästa tillgodoses. Gör reklam för de kandidater som finns på listan "Ge barnen din röst" och påverka!

Till verktygslådan för barnets rättigheter hör att beslutsfattaren känner till grunderna för bedömningen av konsekvenserna för barn och barnbudgeteringen samt ser till att barns och ungas delaktighet förverkligas och att servicestrukturerna fungerar. Vi måste också våga omvärdera sådana beslut som redan fattats!

Checklista för dig, framtida beslutsfattare!

- Säkerställ att välfärdsområdets strategi och kommunstrategin innehåller följande punkter och att man följer dem:
 - Välfärdsområdet/kommunen har som mål att främja barnets rättigheter och välbefinnande.
 - En omfattande bedömning av konsekvenserna för barn görs alltid när beslutet har betydande konsekvenser för barn och unga.
 - Barnbudgetering införs i den årliga budgeten.
- Säkerställ att budgeten budgeteras för barn, unga och familjer och att tyngdpunkten ligger på tidigt stöd.
- Kunskapsbaserad ledning bör tillämpas! Med stöd av fullmäktigeledamöters omfattande rätt att få information kan man av tjänsteinnehavarna kräva information om hur barn, unga och familjer i kommunen eller välfärdsområdet mår.
- Vid planeringen av tjänster för barn, unga och familjer bör erfarenhetsexperter höras.
- Säkerställ att delaktigheten förverkligas för alla barn och barngrupper.

